

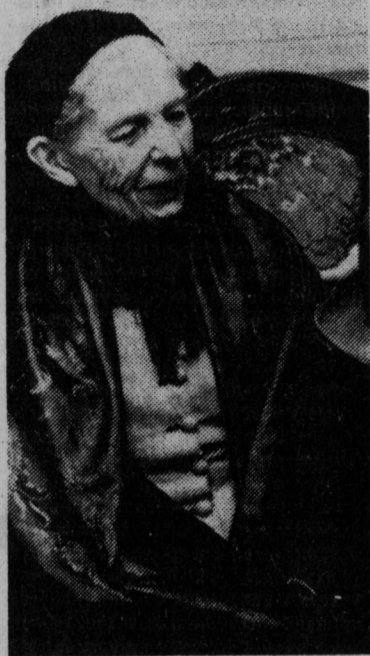
"Katrina i Klövåalla" Edith Söderberg död

Fru Edith Söderberg, Furuliden, Katrineholm, avled på lördagen i en ålder av 87 år. Hon var maka till framlidne konstnären Ernst Söderberg och känd under pseudonymen Katrina i Klövåalla.

Edith Söderberg var född vid Hvalsta gård i Sköldinge, dotter till häradshövding Rickard Andersson. Under första världskriget antog hon och syskonen namnet Ringmar. Fru Söderberg kom tidigt hemifrån och utbildade sig till lärarinna vid Högre lärarinneseminariet i Stockholm. Efter avlagd examen hade hon anställning som guvernant hos en familj Topelius i Finland. Där förde hon ett omväxlande och intressant liv. Finland tillhörde då Ryssland och hon vistades tidvis på olika platser, bland annat S:t Petersburg. Under större delen av första världskriget tjänstgjorde hon som lärarinna vid Svenska skolan i Hamburg. Hon var då engagerad med att organisera resorna för krigsbarn till Sverige.

Efter återkomsten till Sverige hade fru Söderberg anställning vid privatskolor i Trollhättan och Lycksele. 1925 gifte hon sig med konstnären Ernst Söderberg och följde sedan maken på hans resor till Italien och Spanien, i vilka länder makarna en tid var bosatta. 1930 slog de sig ned på Hvalsta i Sköldinge, där de skapade ett vackert hem. Ernst Söderberg avled 1967.

Edith Söderberg var mycket intresserad av folklivsforskning och kulturhistoria. Under pseudonymen Katrina i Klövåalla skrev hon och

gjorde också framträdanden på hembygdsfester och dylikt. På 1930-talet tillhörde hon skolstyrelsen i Sköldinge. Under andra världskriget deltog hon i hjälpverksamhet för judiska flyktingar.

Den bortgångna sörjes närmast av sönerna Anders, Västerhaninge, och Olof, Uppsala, båda med familjer, samt av två syskon.

Edith Söderberg in memoriam

Bland alla de 43 sagesmän, efter vilka jag tecknat upp sörmländska visor och låtar, är Edith Söderberg den som bäst kände till den västsörmländska dialekten, och hon kunde då sannerligen både sjunga, berätta och författa på sörmländsmål. Jag skulle i min egenskap av upptecknare vilja göra det påståendet, att med Edith Söderberg har vi förlorat vår mest genuine sörmländske dialektforskare.

Det började 1905 på en stor basar i Sköldinge till förmån för kyrkans restaurering. Edith från Hvalsta, 17 år, gick omkring klädd till gumma och sålde pepparkakor. En bygdemålsberättare från Skansen, Magnis på Nabben, gick omkring och sålde träslevar och slog följde med "gumman". "Vad heter Du?" sa Magnis. "Kalla mej Katrinä i Klövåalla," sa pepparkaksgumman.

Så var hon då född, glädjespridaren, som glatt otaliga åhörare, engagerad av föreläsningföreningar och pampar i välgörenhetsföreningar av alla de slag. Så småningom hamnade hon som aktiv medlem i Spelmansförbundet och har glatt tusentals tacksamma åhörare på flera spelmansstämmor i Södermanland. Katrinä berättar i en av sina många egenhändigt författade sanna berättelser om livet i Sköldinge i forna dagar, att Klövåalla är namnet på en kluven sten i Valdemaren. (Vammeln).

Värdefulla låtar hade Edith Söderberg — den 29.12. 1914 tog hon och hennes 9 syskon släktnamnet Ringmar — efter sin far,

häradshövdingen Richard Andersson, Hvalsta, Sköldinge. Denne var bror till den duktige spelmannen Anders Petter Andersson, Himlinge, Floda. En faster, Johanna i Väla, född 1836, var storsångerska. Mormodern Maria Christina Jonsdotter, född 1826, och en äldre moster till denna, Brita Stina, född 1821 hade en ålderdomlig, värdefull sångskatt. En vaggvisa med vallåtsmotiv har jag tecknat upp efter Katrinä. Den är unik. Jag har sökt med ljus och lykta efter vallåtar från Sörmland i 50 år. Magert resultat. — En märklig Staffansvisa och en Kattvisa är två andra märkliga melodier, med vilka Edith från Hvalsta berikat Spelmansförbundets arkiv. När hon gifte sig 1920 fick hon Kattvisan harmonierad av Ivar Widner, Skara. I ett brev 1956 skriver Katrinä till mig; "Med varm hand skänker jag Dig den lilla visan, som följt mig och varit min över sex decennier. Viel Gluck damit!"

I ett senare brev skriver Katrinä följande: "Jag är uppfödd med toner och sång, små enkla visor av små enkla gummar, och jag anser, "Jag haver fått för intet. Given också för intet"! Det är kontentan av det hela. Ingenting är min förtjänst... — Jag har fått så mycket av livet, tycker jag, och är innerst inne lycklig.

Käraste Katrinä!

Å mina egna och å Spelmansförbundets vägnar tackar jag DIG för allt det DU givit oss.

Vila i frid!

Vänner
Gustaf Wetter

Vår älskade Mamma
vår kära Farmor

Edit Söderberg

f. Ringmar

född 30 januari 1888

har i dag stilla insomnat

Katrineholm den 18
oktober 1975

ANDERS och EIVOR

Per-Olof Anna

OLOF och DAGA

Ulf Sten Bo

Sv. ps. 305

Jordfästningen äger rum i
Nordanåskapellet Katrineholm
fredagen den 24 oktober
kl. 14.00.

Kat. Rm.
21.10.1975